

«Ми вийшли з народу і

для народу буде присвячена наша праця», –

історик і державний діяч Кость Левицький

Все своє життя, від юного студента до останніх днів свого буття, Кость Левицький присвятив народові і боротьбі за його соціальне та національне визволення. Він був галицьким Мойсеєм, який вів свій народ до державної самостійності. І був час, коли народ здобув свою державу, а він став на чолі її уряду. К.Левицький був для галичан-українців Апостолом, який сів зерна просвіти і був прикладом патріота-українця, моральної чистоти, політичної та державної мудрості. Кость Левицький — це ціла епоха у національному відродженні української нації.

Без перебільшення можна сказати, що Галичина у 20-30-х роках мала двох Апостолів, моральна чистота яких і відданість українській справі була найвищим прикладом для наслідування. Це був митрополит Андрій Шептицький і д-р Кость Левицький. Кость Антонович Левицький (18

листопада 1859 – 12 листопада 1941) – найвизначніший політичний діяч Галичини кінця 19 століття – першої половини 20 століття.

Народився в містечку Тисмениця (нині Івано-Франківська область) в родині священника Кость Левицький – український державний діяч, юрист, історик.

Вищу освіту здобував на юридичних факультетах Львівського та Віденського університетів. Після закінчення навчання відкрив адвокатську канцелярію у Львові й одним із перших став писати скарги і подання до суду українською мовою.

Кость Левицький – активний громадсько-політичний діяч. Співзасновник Української національно-демократичної партії. З початком Першої світової війни очолив Головну українську раду у Львові.

За умов розпаду Австро-Угорської імперії, українські парламентарі Галичини сформували Українську Національну Раду і взяли курс на створення незалежної держави. 10 жовтня 1918 року Кость Левицький очолив галицьку делегацію Української Національної Ради, яка 1 листопада перебрала на себе всю повноту влади на західноукраїнських землях.

Після проголошення Західноукраїнської Народної Республіки, Кость Левицький очолив її уряд – Державний секретаріат. «Ми свідомі цього обов'язку, який прийняли серед граду куль і незвичайно важливих обставин. Вступаючи в уряд, уважаємо за відповідне зазначити, що стоїмо на демократичнім принципі. Ми вийшли з народу і для народу буде присвячена наша праця», – цими словами він започаткував 10 листопада 1918 року діяльність Державного секретаріату.

Протягом міжвоєнного періоду провадить громадсько-політичну роботу на західноукраїнських землях та пише історичні праці про політичний та національно-визвольний рух на Галичині.

З приходом радянських військ на Західну Україну у вересні 1939-го, Левицького заарештували та ув'язнили у Львові та Москві на 20 місяців. Звільнений навесні 1941 року, повертається додому. У липні 1941 року – один із ініціаторів і перший голова Української національної ради у Львові.

Він помер 12 листопада 1941 р. і був похований у присутності вищого духовенства та численної громадськості Львова на Янівському меморіальному цвинтарі поруч з національним героєм Галичини генералом М. Тарнавським. У надгробному слові владика Й. Сліпий, відзначаючи величезні заслуги К. Левицького перед українським суспільством, іменував його як "кормача політичного життя народу до останньої хвилини".

Його енергія та завзятість, активна участь у багатьох громадських організаціях і незламний дух стали фундаментом формування нової

політичної еліти на Галичині. Цей політичний, державницький, громадський досвід має продовження і на сьогоднішній день.

Суспільно-політична діяльність Костя Левицького та його інтелектуальна і зокрема правова спадщина, мають колосальне значення для сучасної України. Як державний діяч він невпинно сприяв

становленню і розвитку української національної державності. Як правник, високо підносив роль права у суспільстві, насамперед з громадою пов'язуючи його поступ.

Праці

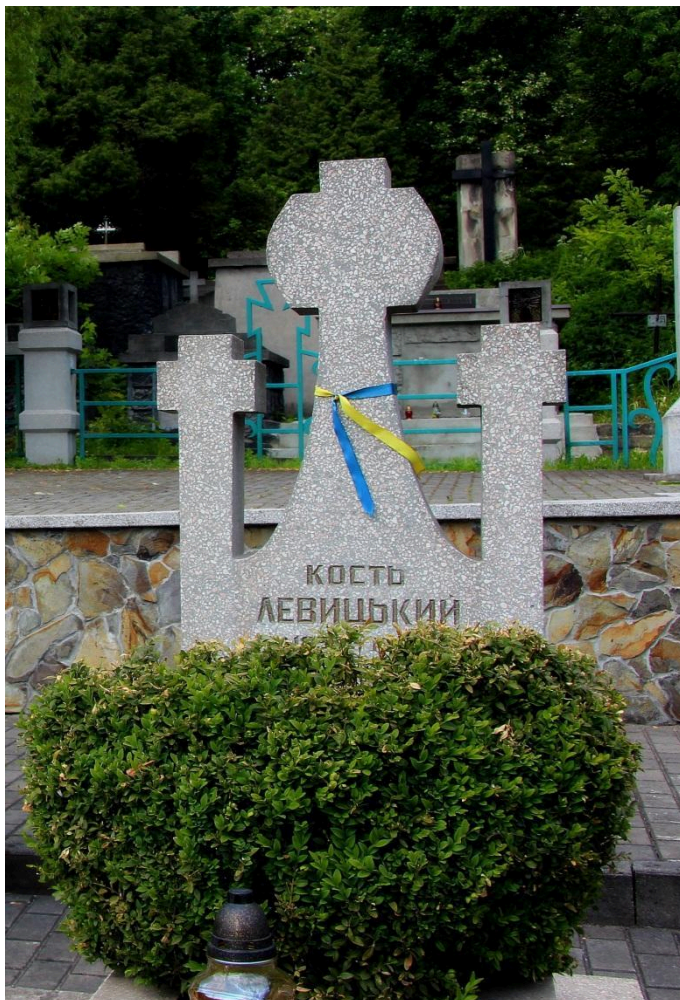
Кость Левицький — автор цінних історичних праць:

«Історія політичної думки галицьких українців 1848–1914» (1926 р.)

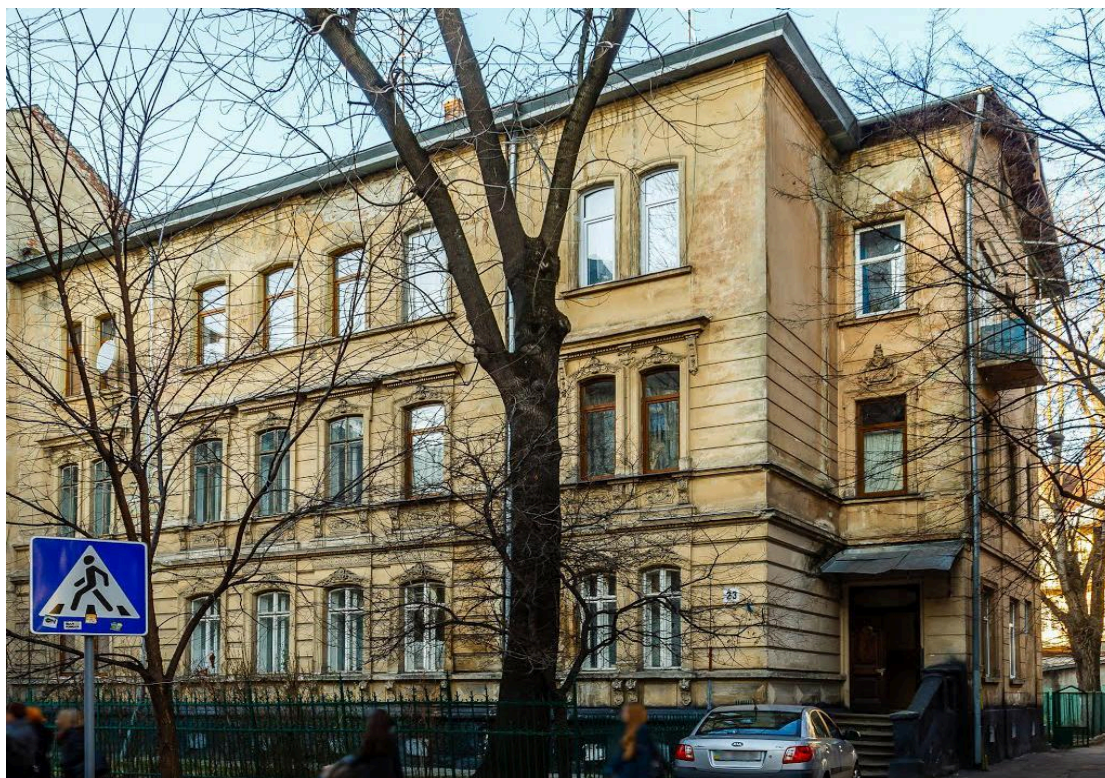
«Історія визвольних змагань галицьких українців в часи світової війни 1914–1918 рр.» (1928 р.)

«Великий зрив» (1931 р.) та ін

Вшанування пам'яті

- Могила Костя Левицького. Янівський цвинтар.

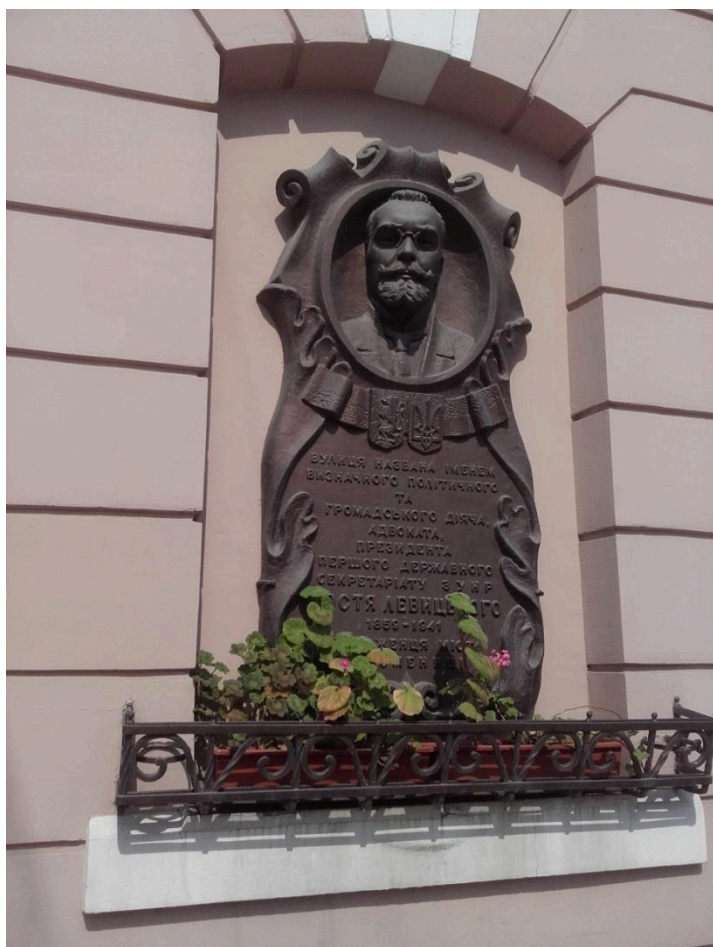
Вулиця Костя Левицького у Львові. Наказом Міністерства культури № 1270 від 4 березня 2020 р. Будинок громади менонітів (1911), а давніше вілла архітектора Владислава Годовського (1888 р.), що на вулиці Костя Левицького, 23 у Львові, внесено до Реєстру пам'яток місцевого значення.

- У [2004](#) році, в день 85-ї річниці створення Західно-Української Народної Республіки в Івано-Франківську відбулось святкове відкриття пам'ятника на честь столиці ЗУНР. Монумент встановлений перед Будинком правосуддя, де в [1919](#) році знаходився секретаріат ЗУНР.

Пам'ятник Костеві Левицькому та іншим членам уряду ЗУНР в Івано-Франківську.

Автор монумента — скульптор Володимир Довбенюк.

- В честь Костя Левицького названа одна з головних вулиць міста Тисмениці , а фасад будинку чоловічої школи, де зараз розміщується музей, прикрашає чудовий барельєф першого голови уряду ЗУНРу.

- Пам'ятна монета, присвячена українському юристу, громадському і державному діячеві, голові уряду Західноукраїнської Народної Республіки - Костю Левицькому. Монету введено в обіг [26 листопада 2009](#) року. Вона належить до серії [«Видатні особистості України»](#).

Художники: Таран Володимир, Харук Олександр, Харук Сергій.

Скульптори: Дем'яненко Володимир, Дем'яненко Анатолій.

- 27 листопада 2009 року в Івано-Франківському університеті права імені Короля Данила Галицького відбулася міжвузівська наукова конференція, присвячена 150-річчю від дня народження Костя Левицького, громадсько-політичного діяча, адвоката, першого голови уряду ЗУНР. В ході роботи якої висвітлювалися питання стосовно державно-правової платформи Костя Левицького, соціально-правові аспекти його діяльності як вченого, участі у діяльності Української національно-демократичної партії, стосунків з Союзом Визволення.
- У 2010 р. до 150-річчя від дня народження Кость Левицького Львівською обласною державною телерадіокомпанією було презентовано документальний фільм присвячений діяльності видатного адвоката, громадського та політичного діяча.

Список рекомендованих джерел:

1. Андрусак Т., Голобін В. Кость Левицький - політичний діяч ЗУНР. Міжнародна наукова конференція. - Івано-Франківськ, 1993. С. 25—26.
2. Андрухів І. Знакові листопади Костя Левицького/ І.Андрухів // Вперед. – 2009. – 20 листопада. – №46. – с.7.
3. Андрухів І. Велетень на фоні ліліпутів нинішньої доби: [до політ. портр. К. Левицького] / І. Андрухів // Прикарпатська правда. – 1992. – 11-21 листоп.
4. Андрухів І. ЗУНР: відоме і невідоме / І. Андрухів // Проблеми національно-культурного відродження України. – Івано-Франківськ, 1990. – С. 39-65.
5. Арсенич П. На всі часи заповідав єднання/ П.Арсенич // Галичина. – 1999. – 30 жовтня. – с.7
6. Василик І. Кость Левицький у науково-культурному відродженні Східної Галичини кінця ХІХ-початку ХХ століття / І. Василик // Красзнавець Прикарпаття. – 2004. – № 3. – С. 32-33.
7. Власова О. Державотворча діяльність Костя Левицького / О. Власова // Галичина. – 2001. – № 5-6. – С. 226-230.
8. Гелей С.Д., Томашик Л.С. Кость Левицький - визначний діяч української кредитної кооперації в Галичині в кінці ХІХ - першій половині ХХ століття. Вісник Львівської комерційної академії. Львів, 2009. Вип. 8. 292 с.
9. Головатий М. Голова уряду родом із Тисмениці / М. Головатий // Галичина. – 1991. – 21 листоп.
10. Дутчак Г. Суд і судочинство Західноукраїнської Народної Республіки: здобутки і уроки / Г. Дутчак // Історико-культурна спадщина Прикарпаття : наук. зб. на пошану Петра Арсенича. – Івано-Франківськ, 2006. – С. 556-566.
11. Кравчук М. Організаційно-правові засади формування війська ЗУНР. 90-річчя утворення Західноукраїнської Народної Республіки: досвід та уроки: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль, 2008. С. 21—26.
12. Литвин М., Науменко К. Кость Левицький. Західноукраїнська Народна Республіка. 1918-1923. Уряди. Постаті. Львів, 2009. 350 с.
13. Литвин М. Р. Історія ЗУНР / М. Р. Литвин, К. Є. Науменко. – Л., 1995. – 368 с. Литвин М. Р. Історія ЗУНР / М. Р. Литвин, К. Є. Науменко. – Л., 1995. – 368 с.
14. Мудрий В. Левицький Кость. Енциклопедія українознавства. Париж - Нью-Йорк, 1962. С. 1268.
15. Нагірняк О. Життєве кредо Костя Левицького – інтереси української нації / О. Нагірняк // Шлях перемоги. – 2005. – 23 листоп. – С. 12.
16. Регульський В. Правнича думка у творчій спадщині та діяльності Костя Левицького. Етнічна історія народів Європи. 2001. №11. С. 61—64.
- 17.. Кравчук М.В. Армія в державотворенні Західноукраїнської Народної Республіки: організаційно-правові засади. Актуальні проблеми

правознавства. Збірник наукових праць ЮФ ТНЕУ. Випуск 3. Тернопіль. 2017. С.25— 30

18. Кость Левицький: сторінки життя [Текст] / І. О. Андрухів ; Державний архів Івано-Франківської області, Обласна асоціація молодих істориків. - Івано-Франківськ : , 1995. - 63 с.

19. Кость Левицький: політик, громадський діяч, правник (1859-1941) [Текст] : [наук. моногр.] / І. Андрухів [та ін]. - Надвірна : Надвірнянська друкарня, 2009. - 104 с.

10. Кость Левицький: від адвоката до прем'єра ЗУНР [Текст] : монографія / І. Б. Василик. - К. : Задруга, 2013. - 176 с.

20. . Матеріали міжвузівської наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня народження Костя Левицького, громадсько-політичного діяча, адвоката, першого голови уряду ЗУНР (27 листопада 2009 року). – Івано-Франківськ, Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького, 2010. – 149 с.

21. Тищик Б. Кость Левицький - видатний галицький державно-політичний та громадський діяч. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2012. Випуск 56. - С. 147— 158.

22. Якель Р. Більше ніж адвокат / Р. Якель // Дзеркало тижня. – 2005. – № 6. – С. 21.